

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΥΣΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ



Εύη Τζινευράκη-Δικηγόρος
Χανιά, 2019

Κεφάλαια Παρουσίασης

- Έννοια Φυσικής Καταστροφής & Γενεσιουργά Αίτια.
- Παροχή Κοινωνικής Προστασίας σε περιπτώσεις Φυσικών Καταστροφών.
- Αξιώσεις Πολιτών & Διαδικασία Καταβολής Αποζημίωσης.
- Αξιώσεις Επαγγελματιών & Διαδικασία Καταβολής Αποζημίωσης της Ζημιωθείσας Φυτικής - Ζωικής Παραγωγής & Αγροτικών Εγκαταστάσεων.

- ❑ Η περίπτωση του Δήμου Πλατανιά.
- ❑ Αξίωση Προσφυγής στα Δικαστήρια.
- ❑ Οι επιδικασθείσες αποζημιώσεις ηθικής βλάβης στους συγγενείς των θυμάτων της πυρκαγιάς της Ηλείας το 2007.
- ❑ Ο Ρόλος του Συνηγούρου του Πολίτη.
- ❑ Συμπεράσματα αναφορικά με τις κρατικές αποζημιώσεις.
- ❑ Οι Αποζημιώσεις των Ιδιωτικών Ασφαλιστικών Εταιρειών την περίοδο 1993-2018 που αφορούν φυσικές καταστροφές.

1. Έννοια Φυσικής Καταστροφής & Γενεσιουργά Αίτια

Αρχαιότητα: Αποτέλεσμα υπερφυσικών δυνάμεων.

Disaster: Dis + Astro

Υποδηλώνει τις αρνητικές συνέπειες που προκαλούνται από ένα αστέρι ή πλανήτη.

Διαφωτισμός: «Τα θύματα και οι οικονομικές απώλειες δεν θα έπρεπε να αποδοθούν σε θεομηνίες αλλά στο αποτέλεσμα της χωρίς προσοχή οικοδόμησης σε σεισμική ζώνη».

Βολταίρος, (1755). Για τον καταστροφικό σεισμό στη Λισσαβόνα.

Σύγχρονη Εποχή: Οι φυσικές καταστροφές

θεωρούνται ως το αποτέλεσμα της

«σύγκρουσης»

των σύνθετων φυσικών
φαινομένων
και διεργασιών

με τις ανθρωπογενείς
παρεμβάσεις και
δραστηριότητες,

Δηλαδή, της αλληλο-συσχέτισης από την ανάπτυξη των δύο πολύπλοκων συστημάτων, του φυσικού και του ανθρώπινου.

Οι φυσικές καταστροφές πυροδοτούνται

από φυσικά αίτια, αλλά γεννώνται

από την αδυναμία

των κοινωνικών συστημάτων να τις αντιμετωπίσουν

Όταν, δε, συμβούν, αποτελούν πλέον ένα

κοινωνικό γεγονός ...

κι όχι ένα φυσικό φαινόμενο !!!



2. Παροχή Κοινωνικής Προστασίας σε περιπτώσεις Φυσικών Καταστροφών

Νομοθετικό Πλαίσιο

❖ Ν.Δ. 57/1973 Περί Μέτρων Κοινωνικής Προστασίας.

Θεσπίζει **γενικά μέτρα** Κοινωνικής Προστασίας Οικονομικώς Αδυνάτων σε καταστάσεις θεομηνίας ή άλλου απρόβλεπτου συμβάντος,

παρέχει τη δυνατότητα στον **Υπουργό** Κοινωνικής Πρόνοιας με **Αποφάσεις** του να ορίζει κριτήρια & προϋποθέσεις υπαγωγής σε Προγράμματα Κοινωνικής Προστασίας

- ❖ **N.4555/2018** άρθρο 271 Ακατάσχετο Οικονομικών Ενισχύσεων.
- ❖ **ΚΥΑ 5808/2018** Περί Καθορισμού των αρμόδιων οργάνων και της διαδικασίας χορήγησης οικονομικής ενίσχυσης πολιτών που πλήττονται από φυσικές καταστροφές.
- ❖ **ΚΥΑ 33862/2019** Διαδικασία χορήγησης οικονομικής ενίσχυσης πολιτών που πλήττονται από φυσικές καταστροφές.

3. Αξιώσεις Πολιτών & Διαδικασία Καταβολής Αποζημίωσης

Το ΥΠΕΣ αρμόδιο από 1-1-2018 για την καταβολή επιδομάτων αποζημίωσης των πληγέντων από φυσικές καταστροφές, ήτοι:

- 600€ για κάλυψη πρώτων αναγκών της κύριας κατοικίας,
- 600€ επιπλέον για πολύτεκνες οικογένειες,
- 600€ επιπλέον για κάθε άτομο με ειδικές ανάγκες.

✓ **συνέχεια...**

➤ **μέχρι 6.000€ για επισκευή/αντικατάσταση οικοσκευής ή απλές επισκευαστικές εργασίες κύριας κατοικίας,**

➤ **4.500€ για άτομα που υπέστησαν αναπηρία ≤ 67% εξαιτίας της φυσικής καταστροφής.**

4. Διαδικασία Καταβολής Αποζημίωσης

- Υποβολή Αίτησης στον οικείο Δήμο εντός 1 μήνα με δικαιολογητικά αποδεικτικά της ιδιοκτησίας.
- Διενέργεια Αυτοψίας από 3μελή Επιτροπή.
- Απόφαση Δημάρχου για τελική αναγνώριση δικαιούχων.
- Υποβολή Αιτήματος Επιχορήγησης στο ΥΠΕΣ εκ μέρους του Δήμου εντός 6μήνου.
- Πίστωση Τραπεζικών Λογαριασμών Δικαιούχων.

5. Αξίωση Αγροτών & Κτηνοτρόφων

Αρμόδιο το Υπουργείο Γεωργίας μέσω του ΕΛΓΑ

αναφορικά με:

- ✓ Ζημίες σε καλλιέργειες.
- ✓ Ζημίες σε πάγιο κεφάλαιο & εξοπλισμό.
- ✓ Ζημίες σε αποθηκευμένα προϊόντα.

6. Διαδικασία Καταβολής Αποζημίωσης Ζημιών Φυτικής - Ζωικής Παραγωγής & Αγροτικών Εγκαταστάσεων

Προϋποθέσεις

Α. Γενικές

- Υποβολή Δήλωσης Καλλιέργειας / Εκτροφής κατ' έτος
- Εξόφληση Ασφαλιστικών Εισφορών

Β. Ειδικές Προϋποθέσεις

- Υποβολή Ηλεκτρονικής Αίτησης εντός ολίγων ημερών μέσω του ανταποκριτή που εδρεύει στον οικείο Δήμο με δικαιολογητικά καλλιέργειας/εκτροφής.
- Καταβολή τέλους εκτίμησης.
- Αυτοψία από Γεωπόνους/Κτηνιάτρους του ΕΛΓΑ.
- Κοινοποίηση Πορίσματος Εκτίμησης στον Αιτούντα & Δυνατότητα Υποβολής Αίτησης Επανεκτίμησης.
- Διαβίβαση Εκτιμήσεων στις Κεντρικές Υπηρεσίες Περιφερειών.
- Έγκριση Ύψους Ζημίας.
- Πιστώσεις Τραπεζικών Λογαριασμών.

7. Η περίπτωση του Δήμου Πλατανιά

Εκτεταμένες Πλημμύρες

- 24-25 Ιανουαρίου
2019
- 13-14 Φεβρουαρίου
2019



**Αναφορικά με τις καταστροφές στις 24-25 Ιανουαρίου
2019: Υποβλήθηκαν: 149 Αιτήσεις**

Με Απόφαση Δημάρχου εγκρίθηκαν και αιτούνται από το ΥΠΕΣ:

- 61.000€ για κάλυψη πρώτων αναγκών κύρια κατοικίας.
- 1.800€ επιπλέον για πολύτεκνες οικογένειες.
- 2.500€ επιπλέον για άτομα με ειδικές ανάγκες.
- 328.000€ για επισκευή/αντικατάσταση οικοσκευής ή απλές επισκευαστικές εργασίες κύριας κατοικίας.

Αναφορικά με τις καταστροφές στις 13-14 Φεβρουαρίου 2019: Υποβλήθηκαν 13 Αιτήσεις

Με Απόφαση Δημάρχου εγκρίθηκαν
και αιτούνται από το ΥΠΕΣ:

- 7.000€ για κάλυψη πρώτων αναγκών κύρια κατοικίας.
- 35.200€ για επισκευή / αντικατάσταση οικοσκευής ή απλές επισκευαστικές εργασίες κύριας κατοικίας.



8. Αξίωση Προσφυγής στα Δικαστήρια

Άσκηση Αγωγής κατά του Ελληνικού Δημοσίου και Αξίωση Περαιτέρω Αποζημίωσης λόγω περιουσιακής ζημίας & ηθικής βλάβης σε περιπτώσεις **ελλιπούς εκτέλεσης** των απαραίτητων προληπτικών ή κατασταλτικών νόμιμων ενεργειών εκ μέρους:

των αρμοδίων
υπηρεσιών

και
των υπεύθυνων
φυσικών
προσώπων

Παράλειψη Εκτέλεσης Ιδιαίτερης Νομικής Υποχρέωσης

- ❖ Μη Εκπόνηση Σχεδιασμού Πολιτικής Προστασίας Ανά Γεωγραφική Περιοχή.
- ❖ Ανεπαρκής Κινητοποίηση Πολιτικής Προστασίας.
- ❖ Ανεπαρκής ενημέρωση κατοίκων για μέτρα προστασίας.
- ❖ Μη εκτέλεση έργων προληπτικών καθαρισμών.
- ❖ Μη διάνοιξη/συντήρηση αντιπυρικών ζωνών.
- ❖ Μη έγκαιρη αντίληψη επικινδυνότητας φαινομένου.

9. Οι επιδικασθείσες αποζημιώσεις ηθικής βλάβης στους συγγενείς των θυμάτων της πυρκαγιάς της Ηλείας

- 250.000€ στη μητέρα θύματος
- 250.000€ στον πατέρα θύματος
- 80.000€ στον σύζυγο
- 70.000€ στο κάθε τέκνο
- 40.000€ ευρώ στον κάθε αδελφό
- 40.000€ ευρώ στον παππού



Ποινική Καταδίκη Τοπικών Αρχόντων για εμπρησμό από αμέλεια & ανθρωποκτονία από αμέλεια.

10. Ο Ρόλος του Συνηγόρου του Πολίτη

Ανεξάρτητη Αρχή: λειτουργεί ως θεματοφύλακας, μεταξύ άλλων, των δικαιωμάτων των ευπαθών ομάδων ενώπιον του δημοσίου.

Μεταβείτε στο περιεχόμενο

ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ - ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΣΧΕΣΕΙΣ ΚΡΑΤΟΥΣ-ΠΟΛΙΤΗ

Αρχική σελίδα Δικαιώματα του ανθρώπου Κοινωνική προστασία Ποιότητα ζωής **Σχέσεις κράτους-πολίτη** Δικαιώματα του παιδιού Ίση μεταχείριση

Αναζήτηση Αναζήτηση

Σχετικές Τοποθεσίες

- Που παρεμβαίνουμε
- Δραστηριότητες ▶
- Θεματολογία ▶
- Αρχείο δημοσιοποιημένων καιμένων ▶
- Ενημερωτικό υλικό
- Χρήσιμες συνδέσεις
- Περιεχόμενα ιστοχώρου

Σχέσεις κράτους - πολίτη / Θεματολογία / Γεωργία - Κτηνοτροφία - Αλιεία

Αποζημιώσεις από φυσικές καταστροφές

- ▶ Καθυστέρηση στην καταβολή εγκριθείσας αποζημίωσης
- ▶ Καθυστέρηση στην έγκριση αιτήματος αποζημίωσης
- ▶ Αμφισβήτηση του τρόπου υπολογισμού αποζημίωσης
- ▶ Καθυστέρηση στην διεξαγωγή επιτόπιου ελέγχου
- ▶ Αμφισβήτηση πορίσματος επιτόπιου ελέγχου

Ο Συνήγορος & ο κόσμος

- Υποβολή αναφοράς
- Γραφείο επικοινωνίας & τύπου
- Διεθνείς δραστηριότητες

→ Τι κάνει ο Συνήγορος για...

Διατηρεί ξεχωριστό ιστοχώρο με τίτλο: **Αποζημιώσεις Από Φυσικές Καταστροφές και περιλαμβάνει τις Υποενότητες:**

- Καθυστέρηση στην καταβολή εγκριθείσας αποζημίωσης.
- Καθυστέρηση στην έγκριση αιτήματος αποζημίωσης.
- Αμφισβήτηση του τρόπου υπολογισμού αποζημίωση.
- Καθυστέρηση στη διεξαγωγή επιτόπιου ελέγχου.
- Αμφισβήτηση πορίσματος επιτόπιου ελέγχου.

Ο Συνήγορος του πολίτη έχει ήδη διαμεσολαβήσει:

- ❖ Για χορήγηση άδειας επισκευής και δωρεάν κρατική αρωγή για την επισκευή ακινήτου που επλήγη από τις πλημμύρες του 2009 στην Χαλκίδα.
- ❖ Για καταβολή το 2016 επιδικασθείσας από το 2014 αποζημίωσης σε επαγγελματίες εξαιτίας ζημιών που προκλήθηκαν το 2002 από υπερχειλίση του Κηφισού ποταμού
- ❖ Σύνταξη ειδικής έκθεσης με θέμα «Διαδικασίες χορήγησης ενισχύσεων στους πληγέντες από τις πυρκαγιές του 2007»

11. Συμπεράσματα αναφορικά με τις κρατικές αποζημιώσεις...

- Απλή Διαδικασία Υποβολής Αιτημάτων εκ μέρους Πολιτών ΑΛΛΑ χαμηλές Αποζημιώσεις για Πολίτες & Κύρια Κατοικία.
- Απροστάτευτη η δευτερεύουσα κατοικία.
(Εξαίρεση η περίπτωση της πυρκαγιάς στο Μάτι)
- Αυστηρές Προϋποθέσεις για Αποζημίωση Αγροτών/Κτηνοτρόφων.
- Υποχρεωτική Προσφυγή στα Δικαστήρια & Αναζήτηση Ευθυνών για Πλήρη Ικανοποίηση Ζημιών.
- Χρονοβόρες διαδικασίες Είσπραξης Αποζημιώσεων

12. Οι Αποζημιώσεις εκ μέρους των Ιδιωτικών Ασφαλιστικών Εταιρειών 1993-2018

Αιτίας Ζημίας	Πλήθος Ζημιών	Ποσό Απαίτησης (εκατ. €)
Χιονοπτώσεις	646	2,4
Βροχοπτώσεις	10.412	128,6
Δασικές πυρκαγιές	1.542	45,8
Σεισμός	10.313	133,5
Σύνολο	22.913	310,3

Ευχαριστώ για την προσοχή σας !

Εύη Τζινευράκη

Δικηγόρος,
Συνεργάτης Παρατηρητηρίου Περιβαλλοντικού
Δικαίου Δυτικής Κρήτης

evitzinevraki@yahoo.gr